

Do zrobienia jest naprawdę wiele – sondaż PARP nie pozostawia złudzeń

Uzyskanie patentów jest drogie, procedury administracyjne skomplikowane i długotrwałe, szkolenia i doradztwo w tym zakresie pozostawiają wiele do życzenia, a w końcu – kto wie, jaka naprawdę jest skuteczność takiej ochrony. Tak o zarządzaniu własnością intelektualną myślą... najbardziej innowacyjni przedsiębiorcy w Polsce! W sektorze MŚP jest ich zaledwie dwa procent. Z pozostałymi jest jeszcze gorzej - kwestie ochrony dóbr intelektualnych stanowią dla większości problem marginalny. Przedsiębiorcy mają bardzo słabą wiedzę o zasadach, procedurach i korzyściach związanych z ochroną własności intelektualnej, w tym o pomocy publicznej przyznawanej na ten cel. Co gorsza – nie szukają takich informacji. Najnowszy sondaż PARP, który towarzyszył uruchamianiu nowego działania PO IG – "Zarządzanie własnością intelektualną", pokazuje, jak wielkie wyzwanie stoi przed popularyzatorami tematyki IP w kraju nad Wisłą.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka pozwala zainteresowanym jednostkom, organizacjom, firmom, naukowcom, uczelniom i instytutom uzyskać wsparcie dla innowacyjnych projektów z europejskich funduszy strukturalnych. Jednym z działań uruchamianych w ramach tego programu, o numerze 5.4, jest "*Zarządzanie własnością intelektualną*". Będzie to kolejny konkurs – tym razem o dofinansowanie kosztów ochrony własności przemysłowej. W ten sposób beneficjenci, czyli firmy, którym przyznane zostaną pieniądze, będą mogli zapobiegać kopiowaniu lub imitowaniu produktów lub usług, samodzielnie wdrażać nowe produkty i technologie, a nawet zdobywać dostęp do nowych rynków.

PARP zapytała polskich przedsiębiorców o ich plany i potrzeby w zakresie ochrony własności przemysłowej. W sondażu wzięły udział firmy, które prowadzą działalność badawczo-rozwojową i posiadają w swoich aktywach zarejestrowane wzory (przemysłowe, użytkowe) lub prawnie chronione wynalazki (patenty). To zaledwie dwa procent polskiego sektora MŚP. Dla większości jego przedstawicieli zagadnienia ochrony własności przemysłowej stanowią marginalny problem. Borykając się z brakiem dofinansowania do nowoczesnej maszyny lub technologii, mali przedsiębiorcy nie dostrzegają wagi, jaką stanowi uzyskanie praw ochronnych dla posiadanych dóbr intelektualnych. Zresztą – niewiele ich mają po stronie aktywów; firmy te są w większości odtwórcze i nastawione raczej na technologie już sprawdzone.

Innowacyjni przedsiębiorcy przyznali, że pozyskanie nowych patentów lub rejestrowanie wzorów to ważny element strategii firmy. Jednocześnie firmy te wskazały na istotne bariery dla samodzielnego uzyskania praw ochronnych. Dla 72 % respondentów podstawową barierą są wysokie koszty procedury patentowej. Długotrwałość procesu uzyskiwania praw ochronnych przeszkadza 67% badanych, którzy zwracają uwagę, że czas oczekiwania na patent przekracza nieraz żywotność produktu. Nie bez znaczenia dla 38 % respondentów jest też poziom skomplikowania procedur, sprawiający, że przedsiębiorca musi nagle stać się specjalistą z zupełnie innej dziedziny lub wydać pieniądze na pomoc profesjonalistów – a o szkolenia i doradztwo niełatwo, jak ocenia około 40 % pytanym. Na trudności w egzekucji zdobytych wielkim kosztem praw wskazało 31% innowacyjnych biznesmenów.

Sondaż pokazuje, że Polska na tle gospodarek innych krajów OECD wypada zdecydowanie poniżej przeciętnej. Niskie nakłady na badania i rozwój sprawiają, że poziom innowacyjności polskiej gospodarki jest znacząco niższy od średniej w całej UE-27.

Spośród wniosków patentowych zgłaszanych do Europejskiego Urzędu Patentowego (EPO) przez podmioty polskie, ponad 40% stanowią wynalazki będące własnością podmiotów zagranicznych. Wprawdzie od 2001 roku rośnie liczba uzyskiwanych przez podmioty krajowe praw ochronnych, ale rejestrowane są głównie znaki towarowe. Nie można ich traktować jako wskaźnika wzrostu innowacyjności polskich firm, bowiem są konsekwencją badań marketingowych, a nie prac badawczo-rozwojowych.

- Własność intelektualna stanowi jeden z filarów konkurencyjności przedsiębiorstw. Jej ochrona może prowadzić do uzyskania i utrzymania przewagi konkurencyjnej, zwłaszcza przez przedsiębiorstwa innowacyjne - podkreśla Monika Karwat-Bury, rzecznik prasowy PARP.

Eksperti PARP zdają sobie sprawę, że wsparcie finansowe oferowane w ramach działania 5.4 PO IG, nie będzie panaceum na kłopoty wskazane w sondażu. Nie ulega wątpliwości, że razem z ofertą finansową, konieczne są intensywne działania informacyjne popularyzujące wiedzę w zakresie ochrony własności przemysłowej wśród przedsiębiorstw, większe zaangażowanie rzeczników patentowych jako partnerów przedsiębiorców w procesie ochrony własności przemysłowej oraz redukcja systemowych barier po stronie procesu uzyskiwania praw ochronnych.

- Nie należy oczekiwać w wyniku wdrożenia działania 5.4 PO IG znaczącego wzrostu liczby zgłaszanych praw ochronnych na własność przemysłową. Natomiast można przypuszczać, że działanie 5.4 PO IG, wdrażane w obecnej formule, ułatwi małym firmom rejestrację i ochronę prawną dóbr intelektualnych – powiedział Jacek Pokorski nadzorujący w PARP realizację badania.

PARP ma nadzieję, że działanie 5.4 PO IG może wpłynąć na wzrost zainteresowania sektora MŚP problematyką ochrony własności intelektualnej, co przy obecnym niskim poziomie wiedzy w społeczeństwie na temat potrzeb, celów, zakresu i korzyści z ochrony własności intelektualnej, będzie już dużym osiągnięciem. Działanie może również wspomóc innowacyjne przedsiębiorstwa w czasie obecnego spowolnienia gospodarczego i ułatwić im przetrwanie do okresu poprawy koniunktury.